

Steroid responzivna encefalopatia asociovaná s autoimunitnou tyreoiditídou ako príčina akútnej encefalopatie

Milan Mareta¹, Alexandra Lacková¹, Hedviga Wágnerová², Eva Feketeová¹, Zuzana Gdovinová¹

¹Neurologická klinika UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

²I. interná klinika UPJŠ LF a UN LP v Košiciach

Steroid responzivna encefalopatia asociovaná s autoimunitnou tyreoiditídou (SREAT) označovaná ako aj Hashimotova encefalopatia (HE) predstavuje heterogénne ochorenie s neurologickými a neuropsychiatrickými príznakmi, pri laboratórnom náleze protilátok proti štítnej žľaze a absencii inej príčiny encefalopatie. V klinickom náleze sa najčastejšie stretávame s akútnym vznikom encefalopatie pod obrazom porúch pamäti a správania, prítomnosťou epileptických záchvatov ako aj cerebelárnej alebo extrapyramidovej symptomatológie. U väčšiny pacientov pozorujeme dobrý efekt kortikoidov (metylprednisolon, prednison) s rýchlou úpravou stavu, a len malá časť pacientov vyžaduje inú imunosupresívnu terapiu (plazmaferéza, intravenózne imunoglobulíny). V práci prezentujeme prípady dvoch pacientok s akútnym rozvojom encefalopatie, status epilepticus na poklade SREAT, s úpravou stavu po kortikoidnej terapii.

Kľúčové slová: SREAT, status epilepticus, kortikoidy.

Steroid responsive encephalopathy associated with autoimmune thyroiditis as a cause of acute encephalopathy

Steroid-responsive encephalopathy associated with autoimmune thyroiditis (SREAT), known as Hashimoto's encephalopathy (HE), represents a heterogeneous group of neurological and neuropsychiatric symptoms associated with a presence of antithyroid antibodies in case of other causes of encephalopathy were excluded. Clinical symptoms most commonly includes acute onset of encephalopathy, behaviour changes and cognitive dysfunction, epileptic seizures as well as cerebellar and extrapyramidal symptoms. Corticoids provides rapid and sustained therapeutic benefit in most patients and only a few patients require other immunosuppressive therapy such as plasmapheresis, intravenous immunoglobulins, or others. We present the cases of two patients with acute onset of encephalopathy, status epilepticus based on SREAT, with rapid improvement after steroid treatment.

Key words: SREAT, status epilepticus, steroid therapy.

Úvod

Hashimotova encefalopatia (HE) bola prvýkrát opísaná v roku 1966 v prípade 48-ročného pacienta s prejavmi encefalopatie prejavujúcej sa poruchou správania, zmätenosťou, poruchou vedomia a elektroencefalografickými abnormalitami s anamnézou Hashimotovej choroby (1). Vzhľadom na pozitívny vplyv kortikoidnej liečby sa v súčasnosti preferuje označenie steroid responzivna encefalopatia asociovaná

s autoimunitnou tyreoiditídou (steroid responsive encephalopathy associated with autoimmune thyroiditis; SREAT) (2). Toto zriedkavé ochorenie postihuje častejšie ženy v šiestej dekáde života, s prevalenciou približne 2,1/100 000 (3). Manifestácia SREAT je variabilná, ochorenie sa prejavuje širokou škálou neurologických príznakov od akútne vzniknutých porúch správania, pamäti, epileptických záchvatov až po extrapyramidové prejavy ako je chorea, opsoklonus alebo myoklonus.